

Jong en Actief in Lansingerland

Onderzoek naar de
maatschappelijke participatie
van jongeren in
gemeente Lansingerland

Auteurs

Tarik Pehlivan

Nickey de Haan

Manouk Dreyer

Publicatienummer 320

© **Stichting Alexander**

Amsterdam, september 2017

In opdracht van

Gemeente Lansingerland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Het onderzoek	4
1.2	Leeswijzer	4
2	Onderzoeksopzet en respondenten	5
2.1	Onderzoeksopdracht en vraagstelling.....	5
2.2	Kwalitatief en kwantitatief onderzoek	5
2.2.1	Werving.....	6
2.2.2	Jongeren Advies Team.....	6
2.2.3	Digitale enquête.....	6
2.3	Analyse.....	7
3	State of the art: maatschappelijke participatie van jongeren	8
3.1	Achtergrondgegevens	8
3.1.1	Respons	8
3.1.2	Leeftijd.....	8
3.1.3	Woonkern	9
3.1.4	Opleiding, stage en bijbaan	9
3.2	Jongeren en vrije tijd.....	10
3.2.1	Vrije tijdsbesteding.....	10
3.2.2	Lid van een vereniging	11
3.2.3	Meedoen aan activiteiten	11
3.3	Interesses van jongeren	13
3.3.1	Dichtbij	13
3.3.2	Verder weg	14
3.4	Jongeren en hun omgeving	15
3.5	Jongeren en hun mening geven	16
4	Conclusies.....	17
4.1	Conclusies uit de enquête	17
4.1.1	Jongeren in dit onderzoek	17
4.1.2	Jongeren en vrije tijd	17
4.1.3	Lid van een vereniging	17
4.1.4	Meedoen aan activiteiten	18
4.1.5	Interesses van jongeren	18
4.1.6	Jongeren en hun omgeving.....	19
4.1.7	Jongeren en hun mening geven.....	19
4.2	Een voorzichtige vergelijking met eerder onderzoek.....	20
4.3	Doelgroepen en thema's voor verdiepend onderzoek	21
	Bijlage: Enquête	23

1 Inleiding

In juni en juli 2017 heeft Stichting Alexander een enquête afgenomen onder jongeren tussen 12 en 25 jaar over hun vrijetijdsbesteding en (maatschappelijke) participatie. Deze enquête is onderdeel van een onderzoeksopdracht van de gemeente Lansingerland. De gemeente wil jongeren stimuleren om actief en betrokken te zijn in de samenleving. Door jongeren actief uit te nodigen om te participeren wil de gemeente de betrokkenheid van jongeren in hun gemeenschap vergroten, de sociale cohesie versterken en de ontwikkeling van actief burgerschap ondersteunen. Om te bepalen wat hiervoor nodig en ondersteunend is, heeft de gemeente opdracht gegeven aan Stichting Alexander om te onderzoeken:

- in welke mate de jeugd maatschappelijk participeert.
- hoe de gemeente de maatschappelijke participatie van de jeugd kan vergroten.

1.1 Het onderzoek

Om antwoord te verkrijgen op bovenstaande vragen, zet Stichting Alexander verschillende middelen in. Allereerst wordt er een enquête gehouden onder jongeren. Verdiepend daarop worden straat- en groepsinterviews georganiseerd. Het onderzoek wordt afgesloten met een eindbijeenkomst waarbij jongeren, ouders, professionals en de gemeente met elkaar in gesprek gaan en kijken hoe de volgende stap gezet kan worden. Dat wil zeggen: hoe kunnen jongeren, ouders, professionals en de gemeente samen ervoor zorgen dat jongeren in Lansingerland (nog) meer dingen ondernemen en actief meedoen en meedenken. In dit rapport doen we verslag van de uitkomsten van de enquête onder jongeren.

1.2 Leeswijzer

Dit rapport is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 beschrijven we de opzet van het onderzoek. Hier beschrijven we de centrale onderzoeksvraag voor de enquête, de wijze waarop de enquête tot stand is gekomen, de samenstelling van de respondentengroep en tot slot op welke wijze we de uitkomsten van de enquête hebben geanalyseerd. Hoofdstuk 3 bevat de resultaten van de enquête. Tot slot hebben we in hoofdstuk 4 de conclusies over de onderzoeksresultaten opgenomen en doen we een voorstel voor thema's die verder onderzocht (kunnen) worden in de volgende fase van het onderzoek. In de bijlage van dit rapport is de enquête opgenomen.

2 Onderzoeksopzet en respondenten

2.1 Onderzoeksopdracht en vraagstelling

Het onderzoek 'Jong en Actief in Lansingerland' wordt uitgevoerd om te bepalen wat nodig is om de betrokkenheid van jongeren in hun gemeenschap te vergroten, de sociale cohesie te versterken en de ontwikkeling van actief burgerschap te ondersteunen. Een enquête onder jongeren over hun vrijetijdsbesteding en (maatschappelijke) participatie is het eerste onderdeel van dit onderzoek. De centrale vraag voor de enquête is: In welke mate participeert de jeugd in Lansingerland maatschappelijk?

2.2 Kwalitatief en kwantitatief onderzoek

In het onderzoek 'Jong en Actief in Lansingerland' wordt gebruik gemaakt van kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden. Er wordt gestart met kwantitatief onderzoek (enquête). Hiermee kan achterhaald worden in welke mate en waarin jongeren participeren in Lansingerland en wat er goed gaat en wat er beter kan (bijvoorbeeld hoeveel jongeren vindt, doet of mist iets). De uitkomsten van de enquête maken ook zichtbaar bij welke specifieke doelgroepen en op welke specifieke thema's verder kwalitatief onderzoek gewenst is. Volgend op een analyse van de uitkomsten uit de enquête, worden jongeren in individuele interviews en groepsinterviews geraadpleegd om meer verdiepende informatie en inzichten te verzamelen over wat nodig is om de maatschappelijke participatie van jongeren te versterken. Deze fase van het onderzoek biedt veel ruimte aan de diversiteit van percepties, ervaringen en wensen van jongeren. Thema's en vragen voor de individuele en groepsinterviews worden bepaald aan de hand van de uitkomsten uit de enquête, en in overleg tussen de onderzoekers, gemeente en jongeren in Lansingerland.

Voor het onderzoek is het belangrijk hoe de groep jongeren, die deelneemt aan het onderzoek, is samengesteld, zodat de uitkomsten van het onderzoek recht doen aan de diversiteit van achtergronden, percepties en ervaringen van de jongerenpopulatie in de gemeente Lansingerland. Criteria voor het samenstellen van de doelgroepen bij dit onderzoek zijn in overleg tussen de onderzoekers en de gemeente vastgesteld: we streven in de onderzoekspopulatie naar een evenredige afspiegeling van jongeren naar:

- geslacht (M/V)
- woonkern (Bergschenhoek/Berkel en Rodenrijs/Bleiswijk)
- leeftijd (12-25 jaar)

2.2.1

Werving

Bij de start van het onderzoek hebben onderzoekers eerst verkennende gesprekken gevoerd met jeugdprofessionals en schooldirecties van scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeente. Tevens is een bijeenkomst georganiseerd voor relevante partijen (verenigingen, jongerenwerk, andere stakeholders) om hen te informeren over het traject, randvoorwaarden en mogelijke knelpunten te bespreken en de wensen en verwachtingen voor het project te identificeren. Dit heeft bijgedragen aan een groter draagvlak voor het onderzoek, onder jongeren en andere stakeholders. Organisaties, verenigingen en scholen hebben een actieve rol genomen in de werving en het motiveren van jongeren om aan het onderzoek deel te nemen, te beginnen met het invullen van de enquête.

De gemeente Lansingerland heeft aanvullend diverse kanalen ingezet voor de werving, zoals een oproep op Facebook, een oproep in het lokale nieuwsblad en een e-mail naar alle stakeholders die betrokken zijn bij jeugd. Bovendien heeft de wethouder Jeugd in een korte film op Youtube een persoonlijke oproep gedaan aan jongeren in de gemeente om aan het onderzoek mee te doen. Deze oproep is samen met de enquête verspreid via sociale media en e-mail.

2.2.2

Jongeren Advies Team

Een belangrijk werkprincipe voor dit onderzoek is dat jongeren betrokken zijn bij de invulling van het onderzoek en bij het reflecteren op en adviseren over de resultaten. Het was de bedoeling om dit te organiseren in de vorm van een Jongerenadviesteam, dat op twee cruciale momenten in het onderzoek mee zou denken en adviseren. Een eerste taak was het geven van concrete tips over definities en begrippen, inhoud voor de enquête, interviews en panels, en werving van jongeren. Daarnaast zouden zij een belangrijke rol spelen bij het duiden van de resultaten en het voorbereiden van de slotbijeenkomst. Ondanks intensieve werving is het niet gelukt jongeren te interesseren voor een jongerenadviesteam. De werkwijze om jongeren te betrekken als adviseurs is daarom aangepast: jongeren zijn op flexibelere wijze geconsulteerd over thema's voor het onderzoek. Via scholen, activiteiten van jongerenwerk (regulier en kerkelijk) en bij een scoutingvereniging zijn zesenvijftig jongens en meiden (12-19 jaar) individueel en in groepsverband gesproken. Hun ideeën voor het onderzoek zijn uitgewerkt in de geselecteerde thema's en vragen in de definitieve enquête.

2.2.3

Digitale enquête

Het doel van de enquête is om inzicht te krijgen in de huidige mate van maatschappelijke participatie van jongeren. We onderzoeken op deze wijze in welke mate jongeren participeren, en in welke activiteiten en vormen zij participeren. Verder brengt de enquête in kaart welke interesses en wensen jongeren hebben en hoe zij hun leefomgeving en actuele mogelijkheden om te participeren ervaren.

De enquête bevat de volgende onderdelen:

- Achtergrondgegevens van de jongeren
- Vragen over wat jongeren in hun vrije tijd doen
- Vragen over wat jongeren belangrijke en interessante onderwerpen vinden
- Stellingen over hoe jongeren tegen hun omgeving, vrienden en volwassen aankijken
- Stellingen over het geven van je mening

De enquête is digitaal afgenomen via de online applicatie Survey Monkey. Op hun verzoek hebben vijftig jongeren de enquête eerst schriftelijk ingevuld, waarna onderzoekers van Stichting Alexander de ingevulde antwoorden in Survey Monkey hebben ingevoerd. Jongeren in Lansingerland hadden de mogelijkheid om de enquête in te vullen van 22 juni tot 1 augustus 2017.

In totaal hebben 194 jongeren de enquête ingevuld, 113 meisjes en 81 jongens in de leeftijd van 12 tot en met 25 jaar. In het onderstaande overzicht wordt de samenstelling van de respondentengroep weergegeven. Specifieke achtergrondinformatie over de jongeren die aan het onderzoek hebben deelgenomen, volgt in hoofdstuk 3.

	Geslacht		Woonkern				Leeftijd	Totaal jongeren
	Aantal meisjes	Aantal jongens	Bleiswijk	Berkel en Rodenrijs	Bergschen -hoek	Niet ingevuld	Gemiddeld	
Digitale enquête	113	81	20	85	88	1	15,89	194

2.3 Analyse

Alle ingevulde enquêtes zijn verzameld in de online-applicatie Survey Monkey. Met behulp van de applicatie zijn de onbewerkte enquêtereacties verzameld en weergegeven, en is per vraag in de enquête overzichtsinformatie omgezet in diagrammen en trends. Voor de gesloten vragen in de enquête berekent Survey Monkey de scores, voor de open vragen in de enquête geeft Survey Monkey alleen onbewerkte reacties weer. Onderzoekers van Stichting Alexander hebben vervolgens de trends en patronen in zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve gegevens geanalyseerd. Dit is gebeurd voor zowel het totaal aan gegevens, alsook in de vergelijking tussen jongens en meisjes, tussen woonkernen en tussen leeftijdsgroepen (12-15, 16-18, 19 en ouder).

3 State of the art: maatschappelijke participatie van jongeren

3.1 Achtergrondgegevens

Aan de jongeren is gevraagd naar enkele achtergrondgegevens. Deze worden hieronder weergegeven.

3.1.1 Respons

In totaal hebben 194 jongeren de enquête ingevuld, hiervan zijn 113 een meisje en 81 een jongen.

Respondent	Aantal	Percentage
Jongen	81	41,75%
Meisje	113	58,25%
Totaal	194	100%

3.1.2 Leeftijd

Jongeren die de enquête hebben ingevuld, hebben een leeftijd van 12 tot 25. De gemiddelde leeftijd was 15,89 jaar gebaseerd op 190 jongeren, omdat er vier hun leeftijd niet hebben ingevuld.

Leeftijd	Aantal	Percentage
<12	0	0
12	6	3,1
13	30	15,5
14	27	13,9
15	36	18,5
16	26	13,4
17	25	12,9
18	15	7,7
19	5	2,6
20	4	2,1
21	6	3,1
22	7	3,6
23	1	0,5
>23	2	1,0
Niet ingevuld	4	2,1
Totaal	194	100%

Het aandeel van jongeren in de leeftijdsgroep 16-18 jaar is een redelijke afspiegeling van deze leeftijdsgroep in de totale jongerenpopulatie in Lansingerland. Jongeren in de leeftijd 12-15 zijn in dit onderzoek iets oververtegenwoordigd in vergelijking met de totale jongerenpopulatie in deze leeftijd. Jongeren in de leeftijd van 19 jaar en ouder zijn in dit onderzoek duidelijk ondervertegenwoordigd. Bij de laatste leeftijdsgroep is het aantal respondenten in dit onderzoek bovendien zo klein dat de beschreven uitkomsten voor deze groep alleen gelden voor de deelnemers in dit onderzoek en kunnen niet gegeneraliseerd worden voor de brede groep jongeren in deze leeftijdsgroep in Lansingerland.

3.1.3

Woonkern

Het grootste aantal jongeren dat de enquête heeft ingevuld, komt uit Bergschenhoek, maar het verschilt weinig van het aantal respondenten uit Berkel en Rodenrijs. Jongeren die uit Bleiswijk komen hebben het minst vaak de enquête ingevuld.

Woonkern	Aantal	Percentage
Berkel en Rodenrijs	85	43,8
Bergschenhoek	88	45,4
Bleiswijk	20	10,3
Niet ingevuld	1	0,5
Totaal		100%

Het aandeel van jongeren uit Berkel en Rodenrijs en Bergschenhoek in dit onderzoek is een goede afspiegeling van deze groepen in de totale jongerenpopulatie in Lansingerland. Jongeren uit Bleiswijk zijn in dit onderzoek duidelijk ondervertegenwoordigd. Zodoende gelden de beschreven uitkomsten voor deze groep alleen voor de deelnemers uit Bleiswijk dit onderzoek en kunnen niet gegeneraliseerd worden voor de brede groep jongeren die wonen in Bleiswijk.

3.1.4

Opleiding, stage en bijbaan

Ongeveer de helft van de jongeren die de enquête hebben ingevuld, volgt onderwijs op HAVO of VWO niveau. Minder dan helft volgt een andere opleiding en zeventien jongeren volgen geen opleiding. Van enkele van de jongeren die 'geen opleiding' hebben ingevuld, is overigens bij de onderzoekers bekend dat zij bij het invullen van de enquête nog op de basisschool zaten. Zij hebben 'geen opleiding' ingevuld, omdat de enquête basisonderwijs niet als antwoordmogelijkheid bood. Jongeren die een universitaire opleiding volgen, zijn in dit onderzoek het minst vertegenwoordigd. De verdeling van respondenten over opleidingsniveaus staat weergegeven in onderstaande tabel.

Woonkern	Aantal	Percentage
VMBO	22	11,3
MAVO	11	5,7
HAVO	44	22,7
VWO	56	28,9
MBO	26	13,4
HBO	14	7,2
Universiteit	4	2,0
Geen	17	8,8
Totaal	194	100%

Vijftien jongeren in dit onderzoek lopen stage: dat is 7,8%. Meer dan de helft van de jongeren heeft een bijbaan: dit zijn 109 jongeren (56,5%). Dit betekent dat 84 jongeren die de enquête hebben ingevuld geen bijbaan hebben.

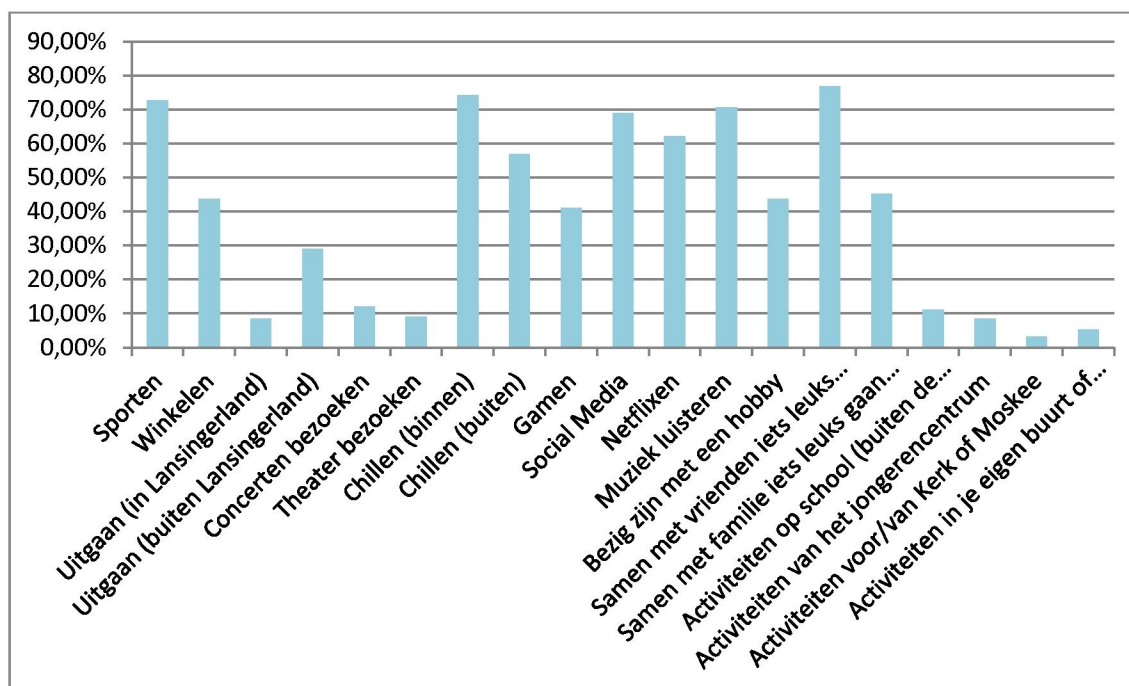

3.2 Jongeren en vrije tijd

Aan jongeren is gevraagd wat zij nu zoal doen in hun vrije tijd. Zij konden kiezen uit diverse antwoordmogelijkheden en konden tevens zelf activiteiten invullen. Daarnaast is gevraagd naar lidmaatschap van een vereniging en aan welke activiteiten jongeren wel eens deelnemen. Hieronder staan de uitkomsten op deze vragen.

3.2.1 Vrije tijdsbesteding

Jongeren in de gemeente Lansingerland die de enquête hebben ingevuld, besteden hun vrije tijd het meest aan sport, chillen (binnen) en samen met vrienden iets leuks doen in hun vrije tijd. Ze besteden het minst tijd aan activiteiten voor of van de kerk of moskee, activiteiten van het jongerencentrum en uitgaan in Lansingerland. Uit de uitkomsten blijkt ook dat veel jongeren tijd besteden aan social media, netflixen, gamen en hobby's. Onderstaande grafiek geeft de verdeling weer van de vrijetijdsbesteding van jongeren in dit onderzoek over alle antwoordmogelijkheden.

Uit de enquête blijkt dat er verschillen zijn tussen de vrijetijdsbesteding van jongens en meisjes. Meisjes geven aan meer concerten en theaters te bezoeken en minder te gamen. Opvallend is verder dat meisjes meer tijd besteden aan Netflixen, social media en leuke dingen doen met vrienden en familie. In Bleiswijk besteden jongeren minder tijd aan sporten dan jongeren in Berkel en Rodenrijs en Bergschenhoek. In Bleiswijk en Bergschenhoek besteden meer jongeren hun tijd aan binnen chillen, in vergelijking met jongeren in Berkel en Rodenrijs. Ook besteden jongeren in Bleiswijk minder tijd aan gamen dan in de andere kernen van Lansingerland.

In Bergschenhoek doen jongeren minder vaak mee aan activiteiten op school (buiten de lessen) dan in Berkel en Rodenrijs en Bergschenhoek. Jongeren tussen de 12 en 15 jaar geven, logischerwijs, aan dat ze minder uitgaan dan oudere jongeren. Wel chillen ze buiten meer en gamen ze meer in hun vrije tijd. Jongeren vanaf 19 jaar hebben vaak meer geld te besteden, zijn mobieler dan de jongere leeftijdsgroep en hebben toegang tot meer uitgaansgelegenheden.

Het is daarom niet onverwacht dat jongeren vanaf 19 jaar hun vrije tijd vaker besteden aan winkelen en uitgaan. Tegelijkertijd sporten ze minder, gamen ze minder en chillen (zowel buiten als binnen) ze minder dan de jongere leeftijdsgroep in dit onderzoek. Ook jongeren tussen de 16 en 18 jaar gamen minder, maar gaan wel meer uit buiten Lansingerland, chillen meer binnen en besteden hun tijd iets meer aan social media.

Zesentachtig jongeren hebben via de enquête ook laten weten wat zij nog meer willen doen in hun vrije tijd, en hier specifiekere informatie over gegeven. Zij willen vooral meer sporten en met name meer buiten zijn: buitenactiviteiten doen (onder andere ook wandelen in een bosachtig gebied) en meer buiten chillen op plekken waar ze niet worden weggestuurd.

3.2.2 Lid van een vereniging

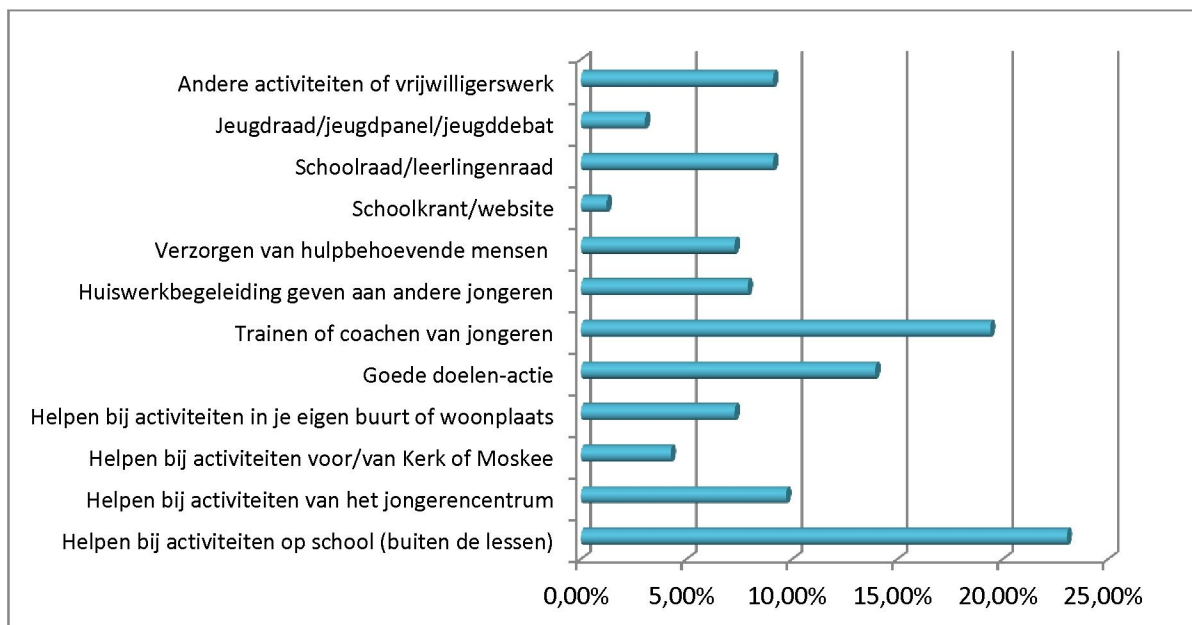
Van de jongeren geven 114 aan lid te zijn van een vereniging. Dit is 60% van de jongeren die de enquête hebben ingevuld. Van hen zijn de meesten lid van een sportvereniging, namelijk 88%. Daarnaast is 8% lid van een hobbyvereniging (muziek, dans, toneel), 7% van de scouting, 5% van een religieuze jongerenvereniging. Andere verenigingen en organisaties die telkens door één jongere worden genoemd, zijn: studentenvereniging, jeugdbrandweer, jeugdsoos en jongerenwerk Lansingerland.

Jongens zijn iets vaker lid van een vereniging of organisatie dan meisjes en zij geven aan vaker bij een andere vereniging of organisatie lid te zijn. Meer meisjes zijn lid van scouting en hobbyverenigingen dan jongens. In Bergschenhoek zijn in verhouding meer jongeren lid van een vereniging dan in de andere woonkernen. Bij een vergelijking tussen de woonkernen blijkt ook dat in Berkel en Rodenrijs meer jongeren te vinden die lid zijn van de scouting, en in Bleiswijk minder jongeren die lid zijn van een religieuze vereniging. In vergelijking met de leeftijdsgroepen 12 tot en met 15 jaar en 16 tot en met 18 jaar lijkt het erop dat jongeren vanaf 19 jaar minder vaak lid zijn van een sportvereniging, maar wel vaker lid zijn van de scouting of een religieuze vereniging.

3.2.3 Meedoen aan activiteiten

Er zijn 103 jongeren die aangeven dat ze wel eens aan activiteiten meedoen. Het gaat hier om activiteiten waarbij ze zelf een actieve rol hebben. Jongeren noemen hierbij de volgende activiteiten het vaakst: 23% helpt bij activiteiten op school, buiten de lessen om, en 19% traint of coacht andere jongeren. Activiteiten waar jongeren het minst actief zijn schoolkrant/website, activiteiten van jeugdraad/jeugdpanel/jeugddebat en activiteiten voor/van kerk of moskee. Hieronder zijn de resultaten weergegeven voor alle antwoordmogelijkheden.

Naast deze activiteiten, konden jongeren ook andere activiteiten of vrijwilligerswerk invullen in de enquête. Hierbij noemen jongeren vrijwilligerswerk voor een organisatie als Best Buddies of Unicef, maar ook helpen bij het Jeugdfestival of sportvereniging. Meisjes blijken veel actiever te zijn op dit gebied, omdat ze op heel veel activiteiten meer meedoen dan jongens. Activiteiten die ze echt veel meer doen zijn het geven van huiswerkbegeleiding, verzorgen van hulpbehoevende mensen, helpen bij schoolactiviteiten en het helpen bij activiteiten in buurt of woonplaats.

Er zijn ook verschillen in actieve inzet van jongeren in de vergelijking tussen woonkernen. In Bleiswijk helpt geen enkele jongere bij het verzorgen van mensen of bij activiteiten van/voor de kerk of moskee. Jongeren in Berkel en Rodenrijs helpen veel minder mee bij activiteiten van het jongerencentrum dan jongeren in de andere woonkernen. Jongeren in de leeftijd 12-16 jaar oud helpen vaker mee in activiteiten van hun buurt en woonplaats, schoolraad/leerlingenraad en schoolkrant/website. Zestien-tot-negentien-jarigen helpen juist veel minder mee in het jongerencentrum en jongeren vanaf 19 jaar zijn vaker actief bij het trainen of coachen van jongeren, huiswerkbegeleiding geven en verzorgen van hulpbehoevende mensen. Meedoen aan goede doelen-acties lijkt vooral het terrein van jongeren vanaf 19 jaar, gevolgd door 12-16 jarigen en 16-19 jarigen die hierin het minst actief zijn.

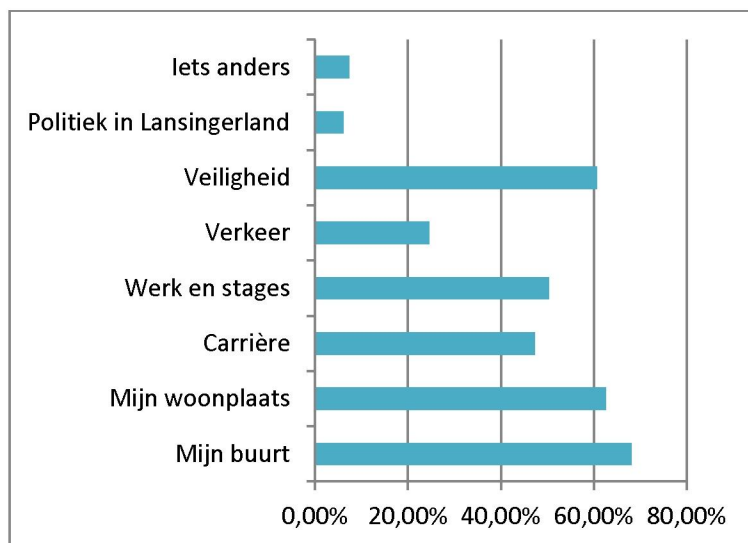

3.3 Interesses van jongeren

Aan jongeren is in de enquête gevraagd welke onderwerpen hen interesseren. Hierbij zijn verschillende onderwerpen voorgelegd die te maken hebben met hun directe leefomgeving (“dichtbij”) en onderwerpen die verder van hen afstaan of te maken hebben met de wereld buiten hun directe leefomgeving of ervaring (“verder weg”).

3.3.1 Dichtbij

Van de onderwerpen die te maken hebben met hun directe leefomgeving, zijn jongeren in dit onderzoek het meest geïnteresseerd de eigen buurt, de eigen woonplaats, en veiligheid. De minste interesse hebben jongeren voor politiek in Lansingerland. Hieronder is de verdeling van interesses weergegeven, gebaseerd op alle onderwerpen die we aan jongeren hebben voorgelegd.

Een klein aantal jongeren heeft aangegeven ook ‘iets anders’ interessant te vinden, namelijk sport. Tevens is er een kleine groep jongeren die voor geen van de voorgelegde onderwerpen interesse heeft. Meisjes hebben meer interesse voor carrière, werk en stages en verkeer dan jongens, terwijl jongens meer interesse hebben voor de buurt waarin ze wonen dan meisjes.

In Bleiswijk vinden minder jongeren carrière belangrijk dan jongeren in Berkel en Rodenrijs en Bergschenhoek, terwijl de politiek in Lansingerland een onderwerp is dat jongeren in Bleiswijk vaker interessant vinden dan in andere woonkernen.

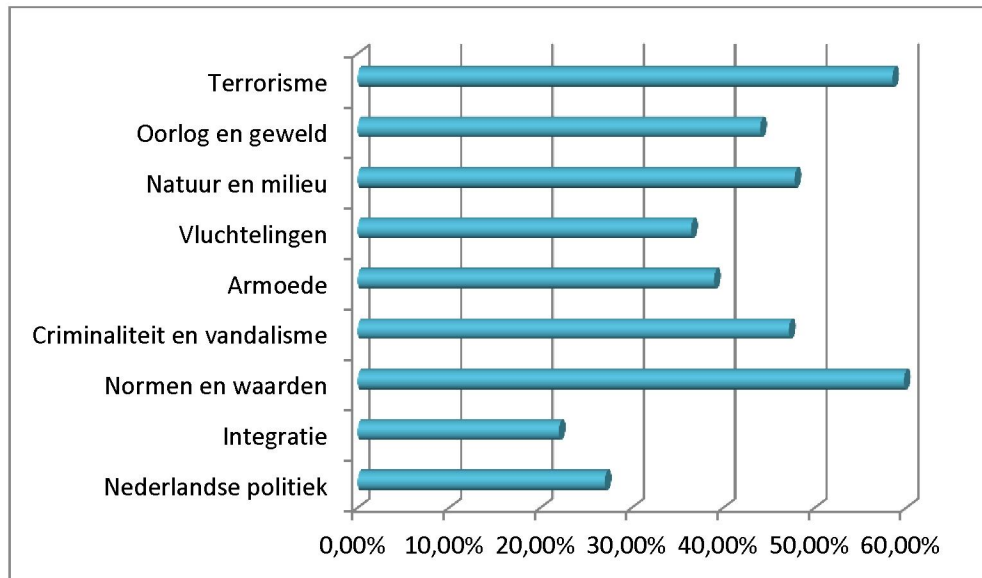
Opmerkelijk is dat carrière belangrijker is voor jongeren van 16-18 dan voor jongeren vanaf 19 jaar, terwijl voor de leeftijdsgroep vanaf 19 jaar werk en stage belangrijker is dan voor de 16-18 jarigen. Politiek in Lansingerland blijkt uit de respons van jongeren minder dichtbij jongeren vanaf 19 jaar te staan dan bij jongeren in de jongere leeftijdsgroepen. Verder blijkt ook dat jongeren tot 16 jaar meer interesse hebben voor de eigen buurt dan de oudere leeftijdsgroep.

3.3.2

Verder weg

Van de onderwerpen waarvan in dit onderzoek werd aangenomen dat ze buiten de directe leefomgeving of ervaring van jongeren liggen, blijken normen en waarden, terrorisme en natuur en milieu belangrijke onderwerpen te zijn voor jongeren. Van alle voorgelegde onderwerpen hebben jongeren in dit onderzoek de minste interesse voor Nederlandse politiek en integratie. Hieronder is de verdeling van interesses weergegeven, gebaseerd op alle onderwerpen die we aan jongeren hebben voorgelegd.

Uit een vergelijking van verschil in interesses tussen jongens en meisjes, blijken meisjes het onderwerp 'vluchtelingen' belangrijker te vinden dan jongens. In Bleiswijk scoort de interesse voor Nederlandse politiek en terrorisme hoger dan onder jongeren in Berkel en Rodenrijs en Bergschenhoek.

De interesse voor normen en waarden en armoede scoort in Bleiswijk juist lager dan onder jongeren in de twee andere woonkernen. De interesse voor criminaliteit en vandalisme is het grootst onder jongeren in Berkel en Rodenrijs.

Jongeren vanaf 19 jaar blijken vluchtelingen, oorlog en geweld en terrorisme minder belangrijk te vinden dan de jongere leeftijdsgroepen. Opmerkelijk is dat deze leeftijdsgroep minder interesse heeft voor Nederlandse politiek dan jongeren tussen de 16 en 19 jaar, en nagenoeg evenveel interesse als 12-16 jarigen.

3.4 Jongeren en hun omgeving

In de enquête hebben we jongeren een aantal stellingen voorgelegd over hun relaties met en kijk op mensen in hun leefomgeving, en over mogelijkheden voor steun, werk en stages. Elke stelling kon beantwoord worden met een keuze tussen 'mee eens', 'beetje eens/beetje oneens' en 'oneens'. Onderstaande tabel geeft de verdeling van antwoorden weer op de voorgelegde stellingen.

Stelling	Mee eens	Beetje eens/ beetje oneens	Oneens
Ik heb genoeg contact met vrienden	84,52%	13,55%	1,94%
Volwassenen kijken vooral negatief naar jongeren	22,73%	60,39%	16,88%
Chillen en hangen horen ook bij jong zijn	74,84%	21,29%	3,87%
Hangjongeren zijn echt een probleem in mijn buurt	9,15%	26,80%	64,05%
Ik heb goed contact met mensen in mijn buurt	46,36%	39,07%	14,57%
Ik voel mij buitengesloten door andere jongeren	2,58%	18,06%	79,35%
Ik merk dat mijn ouders/verzorgers naar mij luisteren	68,18%	27,92%	3,90%
Ik heb vrienden bij wie ik terecht kan als dat nodig is	86,36%	12,34%	1,30%
Ik voel mij niet gesteund door volwassenen	9,68%	25,16%	65,16%
Ik voel mij thuis op school	64,71%	27,45%	7,84%
Ik voel mij door de leraren op mijn school serieus genomen	61,44%	33,33%	5,23%
Volwassenen zijn vaak niet geïnteresseerd in wat jongeren denken en vinden	23,23%	55,48%	21,29%
Voor mij is er niet genoeg te doen in Lansingerland	48,70%	33,77%	17,53%
Er zijn genoeg plekken waar ik met mijn vragen en problemen terecht kan	55,19%	34,42%	10,39%
Er zijn niet genoeg mogelijkheden voor stages	25,33%	50,00%	24,67%
Er zijn genoeg mogelijkheden voor werk of bijbaantjes	45,75%	39,22%	15,03%

Uit scores bij deze stellingen blijkt dat jongeren over het algemeen tevreden zijn over hun relaties en contacten met mensen in hun omgeving en over de mogelijkheden voor steun en werk. Ze hebben genoeg en goed contact met vrienden en ouders, ervaren dat hun ouders/verzorgers naar hen luisteren en voelen zich gesteund door volwassenen.

Uit de scores blijkt echter ook dat de stellingen dat 'volwassenen vooral op een negatieve manier naar jongeren kijken' en dat 'volwassenen niet vaak geïnteresseerd zijn in wat jongeren denken' door de meeste jongeren niet nadrukkelijk worden ontkracht, maar ook niet worden bevestigd. Dit suggereert dat de ervaringen die jongeren met 'volwassenen' hebben niet eenduidig zijn en meer uiteenlopen dan hun ervaringen met ouders en leraren.

Ook de stelling dat 'er genoeg mogelijkheden voor stages zijn' wordt door een minderheid van jongeren bevestigd en ontkracht: de meeste jongeren hebben er kennelijk uiteenlopende ervaringen mee. Uit een vergelijking van de respons op deze stellingen tussen jongens en meisjes, tussen woonkernen en tussen leeftijdsgroepen, blijken geen opvallende verschillen.

3.5 Jongeren en hun mening geven

In de enquête hebben we jongeren ook stellingen voorgelegd over de mate waarin ze het zinvol vinden om hun mening te geven. Bij deze stellingen konden jongeren antwoorden met een keuze uit 'mee eens', 'weet ik niet', 'oneens' en 'dit geldt niet voor mij'. Onderstaande tabel geeft de verdeling antwoorden weer op de voorgelegde stellingen.

Stelling	Mee eens	Weet ik niet	Oneens	Dit geldt niet voor mij
Volwassenen weten vaak niet wat jongeren interesseert	41,67%	36,81%	9,72%	11,81%
Volwassenen kijken vaak naar jongeren als personen die allemaal anders zijn	27,78%	31,94%	30,56%	9,72%
Volwassenen nemen jongeren niet helemaal serieus	36,36%	24,48%	27,97%	11,19%
Ik vind het terecht dat jongeren hun mening geven over zaken die ze belangrijk vinden	91,67%	6,25%	0,69%	1,39%
Mijn school vraagt wel eens wat jongeren belangrijk vinden	40,28%	29,17%	19,44%	11,11%
Mijn vereniging vraagt wel eens wat jongeren belangrijk vinden	26,39%	18,06%	23,61%	31,94%
De gemeente vraagt wel eens wat jongeren belangrijk vinden	21,53%	43,75%	27,08%	7,64%
Op mijn stageplek vragen ze wel eens wat jongeren belangrijk vinden	12,50%	16,67%	13,19%	57,64%

Uit deze scores blijkt dat de overgrote meerderheid van jongeren in dit onderzoek er sterk van overtuigd is dat jongeren hun mening moeten kunnen geven over zaken die ze belangrijk vinden. Dat jongeren ook naar hun mening wordt gevraagd weten jongeren vooral van scholen (40%). Of de gemeente jongeren ook wel eens naar hun mening vraagt, is bij veel jongeren (44%) onbekend – van de jongeren die dit wel weten, weten meer jongeren dat de gemeente dit niet doet (27%) dan jongeren die weten dat de gemeente dit wel doet (22%). Van verenigingen en stageplekken weten veel jongeren ook niet of zij jongeren wel eens om hun mening vragen – dit is te verklaren vanuit het gegeven dat een groot deel van de jongeren geen lid is van een vereniging (40%) en geen stage loopt (92%), zoals blijkt uit de resultaten onder 3.1.4 (Opleiding, stage en werk) en 3.2.2 (Lid van vereniging). Van de jongeren die wel lid zijn van een vereniging of stage lopen, is het aantal jongeren dat meldt dat hun mening wel wordt gevraagd ongeveer even groot als het aantal jongeren dat meldt dat hun mening niet wordt gevraagd.

Verder blijkt uit de scores bij stellingen over het perspectief van volwassenen op jongeren dat een aanzienlijk deel van de jongeren eigenlijk niet weet hoe volwassenen tegen jongeren aankijken of in welke mate volwassenen jongeren serieus nemen. Een groot deel van de jongeren (40%) lijkt wel ervan overtuigd dat de meeste volwassenen niet weten wat jongeren interesseert. Het aantal jongeren dat vindt dat volwassenen jongeren serieus nemen en dat volwassenen oog hebben voor verschillen tussen (individuele) jongeren is ongeveer gelijk.

Uit een vergelijking van de respons op deze stellingen tussen jongens en meisjes, tussen woonkernen en tussen leeftijdsgroepen, blijken geen opvallende verschillen.

4 Conclusies

4.1 Conclusies uit de enquête

4.1.1 Jongeren in dit onderzoek

In totaal hebben 194 jongeren tussen 12 en 25 jaar, 113 meisjes en 81 jongens de enquête ingevuld. De meeste van deze jongeren wonen in Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs, en zijn tussen 13 en 17 jaar. Ongeveer de helft van de jongeren die de enquête hebben ingevuld, volgt onderwijs op havo- of vwo-niveau. Jongeren die een universitaire studie volgen, zijn het minst vertegenwoordigd in dit onderzoek. Meer dan de helft van de jongeren heeft een bijbaan en klein aantal loopt stage.

4.1.2 Jongeren en vrije tijd

Vrije tijd: nu

Jongeren in de gemeente Lansingerland besteden hun vrije tijd het meest aan sport, chillen (binnen) en samen met vrienden iets leuks doen in hun vrije tijd; en iets minder aan social media, netflixen, gamen en hobbies. De minste tijd besteden ze aan activiteiten voor of van de kerk of moskee, activiteiten van het jongerencentrum en uitgaan in Lansingerland. Er zijn verschillen in de vrijetijdsbesteding tussen jongens en meisjes, jongeren uit de verschillende kernen en uit verschillende leeftijdsgroepen:

- Meisjes besteden meer tijd aan concerten en theaters bezoeken, Netflixen, social media en leuke dingen doen met vrienden en familie, en minder tijd aan gamen.
- In Bleiswijk sporten en gamen jongeren minder. In Berkel en Rodenrijs chillen minder jongeren binnen. In Bergschenhoek doen jongeren minder vaak mee aan activiteiten op school (buiten de lessen).
- Jongeren tussen de 12 en 15 jaar gaan minder uit, maar gamen en chillen (buiten) meer. Jongeren vanaf 19 jaar besteden meer tijd aan winkelen en uitgaan, en minder aan sporten, gamen en chillen (zowel buiten als binnen). Jongeren tussen de 16 en 18 jaar gamen minder, maar gaan wel meer uit buiten Lansingerland, chillen meer binnen en besteden hun tijd iets meer aan social media.

Vrije tijd: wensen

Ongeveer de helft van de jongeren hebben nog wensen voor hun vrije tijd. Zij willen vooral meer sporten en met name meer buiten zijn: buitenactiviteiten doen en meer buiten chillen op plekken waar ze niet worden weggestuurd.

4.1.3 Lid van een vereniging

Zestig procent van de jongeren in dit onderzoek is lid van een vereniging, met name van een sportvereniging. Een kleine minderheid van de jongeren is lid van een hobby-vereniging (muziek, dans, toneel), scouting en van een religieuze jongerenvereniging. Enkel zijn lid van studentenvereniging, jeugdbrandweer, jeugdsoos en jongerenwerk Lansingerland.

Er zijn verschillen in lidmaatschap van verenigingen tussen jongens en meisjes, jongeren uit de verschillende kernen en uit verschillende leeftijdsgroepen:

- Jongens zijn iets vaker lid van een vereniging en meer meisjes zijn lid van scouting en hobbyverenigingen dan jongens.
- In Bergschenhoek zijn jongeren vaker lid van een vereniging, in Berkel en Rodenrijs zijn meer jongeren lid van de scouting en in Bleiswijk zijn minder jongeren lid van een religieuze vereniging.
- Jongeren vanaf 19 jaar zijn minder vaak lid van een sportvereniging en vaker van de scouting of een religieuze vereniging.

4.1.4

Meedoen aan activiteiten

Iets meer dan de helft van de jongeren in dit onderzoek doet wel eens mee aan activiteiten waar ze een actieve rol hebben, met name bij activiteiten op school (buiten de lessen) of als trainer of coach. Veel minder jongeren zijn actief bij een schoolkrant/website, activiteiten van jeugdraad / jeugdpanel / jeugddebat, en activiteiten voor/van kerk of moskee. Sommige jongeren doen vrijwilligerswerk voor een organisatie als Best Buddies of Unicef, of helpen bij het Jeugdfestival of sportvereniging. Er zijn verschillen in de activiteiten waar jongeren een actieve rol hebben tussen jongens en meisjes, jongeren uit de verschillende kernen en uit verschillende leeftijdsgroepen:

- Meisjes zijn veel actiever dan jongens en met name bij het geven van huiswerkbegeleiding, verzorgen van hulpbehoevende mensen, helpen bij schoolactiviteiten en het helpen bij activiteiten in buurt of woonplaats.
- Jongeren in Berkel en Rodenrijs helpen veel minder mee bij activiteiten van het jongerencentrum.
- 12-16 jarigen helpen vaker mee in activiteiten van hun buurt en woonplaats, schoolraad/leerlingenraad en schoolkrant/website.
- 16-19 jarigen helpen juist veel minder mee in het jongerencentrum en jongeren vanaf 19 jaar zijn vaker actief bij het trainen of coachen van jongeren, huiswerkbegeleiding geven en verzorgen van hulpbehoevende mensen. Meedoen aan goede doelen-acties is vooral het terrein van jongeren vanaf 19 jaar.

4.1.5

Interesses van jongeren

Dichtbij

Van de onderwerpen die te maken hebben met hun directe leefomgeving, zijn jongeren in dit onderzoek het meest geïnteresseerd in de eigen buurt, de eigen woonplaats en veiligheid. De minste interesse hebben jongeren voor politiek in Lansingerland. Er zijn verschillen in interesses tussen jongens en meisjes, jongeren uit de verschillende kernen en uit verschillende leeftijdsgroepen:

- Meisjes hebben meer interesse voor carrière, werk en stages en verkeer dan jongens, terwijl jongens meer interesse hebben voor de buurt waarin ze wonen.
- In Bleiswijk vinden jongeren carrière veel minder interessant en hebben meer interesse voor de politiek in Lansingerland.
- Carrière heeft vaker de interesse van 16-18 jarigen dan van jongeren vanaf 19 jaar, terwijl vanaf 19 jaar werk en stage belangrijker is dan voor 16-18 jarigen. Politiek in Lansingerland heeft vaker de belangstelling van jongeren tot 19 jaar en de eigen buurt die van jongeren tot 16 jaar.

Verder weg

Van de onderwerpen waarvan in dit onderzoek werd aangenomen dat ze buiten de directe leefomgeving of ervaring van jongeren liggen, blijken normen en waarden, terrorisme en natuur en milieu belangrijke onderwerpen. De minste interesse hebben jongeren voor Nederlandse politiek en integratie. Er zijn verschillen in interesses tussen jongens en meisjes, jongeren uit de verschillende kernen en uit verschillende leeftijdsgroepen:

- Meisjes hebben vaker interesse voor het onderwerp 'vluchtelingen'.
- In Bleiswijk scoort de interesse voor Nederlandse politiek en terrorisme hoger, en voor normen en waarden en armoede lager. Belangstelling voor criminaliteit en vandalisme is het grootst onder jongeren in Berkel en Rodenrijs.
- Jongeren vanaf 19 jaar hebben minder vaak interesse voor Nederlandse politiek, vluchtelingen, oorlog en geweld en terrorisme.

4.1.6 Jongeren en hun omgeving

Jongeren zijn over het algemeen tevreden over hun relaties en contacten met mensen in hun omgeving en over de mogelijkheden voor steun en werk. Ze hebben genoeg en goed contact met vrienden en ouders, ervaren dat hun ouders/verzorgers naar hen luisteren, en voelen zich gesteund door volwassenen. Ervaringen van jongeren met 'volwassenen' lijken niet eenduidig te zijn en lopen vaker uiteen dan hun positieve ervaringen met ouders en leraren. Op de vraag of er genoeg mogelijkheden zijn voor stages, komt geen eenduidig antwoord. Dit suggereert dat jongeren hiermee uiteenlopende ervaringen hebben. In hun perspectief op hun omgeving zijn er geen verschillen te zien tussen jongens en meisjes, tussen woonkernen en tussen leeftijdsgroepen.

4.1.7 Jongeren en hun mening geven

Een overgrote meerderheid van jongeren in dit onderzoek is er sterk van overtuigd dat jongeren hun mening moeten kunnen geven over zaken die ze belangrijk vinden. Voor zover jongeren dat weten, gebeurt dit vooral door scholen. Van de gemeente weten veel jongeren eigenlijk niet of deze de mening van jongeren vraagt. Van de jongeren die dit wel weten, weten meer jongeren dat de gemeente dit niet doet dan jongeren die weten dat de gemeente dit wel doet. Veel jongeren in dit onderzoek zijn geen lid van een vereniging en lopen geen stage – zij weten daarom ook niet van verenigingen en stageplekken of zij jongeren wel eens om hun mening vragen. Volgens jongeren die wel lid zijn van een vereniging of stage lopen, menen evenveel jongeren dat hun mening wel gevraagd wordt als niet wordt gevraagd.

Een aanzienlijk deel van de jongeren weet eigenlijk niet hoe volwassenen tegen jongeren aankijken of in welke mate volwassenen jongeren serieus nemen. Een groot deel van de jongeren lijkt wel ervan overtuigd dat de meeste volwassenen niet weten wat jongeren interesseert. Het aantal jongeren dat vindt dat volwassenen jongeren serieus nemen en dat volwassenen oog hebben voor verschillen tussen (individuele) jongeren is ongeveer gelijk. In hun perspectieven op het geven van hun mening en de kijk van volwassenen op jongeren zijn er geen verschillen te zien tussen jongens en meisjes, tussen woonkernen en tussen leeftijdsgroepen.

4.2 Een voorzichtige vergelijking met eerder onderzoek

Een vergelijking tussen de enquêteresultaten in Lansingerland met eerder, landelijk of lokaal, onderzoek naar vrijetijdsbesteding, vrijwilligerswerk en (maatschappelijke) participatie van jongeren is lastig te maken. Dit komt omdat de cijfers per onderzoek wisselen, afhankelijk van de vraagstelling, definities van thema's, vergelijkbaarheid tussen gemeenten, en timing van het onderzoek¹. Er zijn wel een aantal algemene trends zichtbaar in eerder onderzoek die overeen lijken te komen met de enquêteresultaten in Lansingerland:

- Veel jongeren zijn over het algemeen tevreden over hun vrijetijdsbesteding.
- Jongeren hebben veel contact met vrienden, kennissen en familieleden.
- Jongeren sporten graag in hun vrije tijd, met name in verenigingsverband, en de tijd die aan sporten wordt besteed neemt af naarmate jongeren ouder worden.
- Ongeveer de helft van jongeren zet zich vrijwillig in en sportverenigingen zijn hierbij het populairst, gevolgd door scholen.
- Meisjes zijn vaker actief op school en in verzorging, jongens vaker in sportverenigingen.
- Jongeren hebben minder belangstelling voor politiek en houden zich op andere manieren (dichtbij huis en met name via digitale media) bezig met maatschappelijke thema's.
- De meeste jongeren vinden dat de meeste mensen te vertrouwen zijn, dat geldt ook voor 'jongeren die hangen'.
- Jongeren die zich in groepen in de buitenruimte ophouden, ervaren regelmatig dat zij weggestuurd worden.
- De meeste gemeenten zijn actief op het gebied van informeren en raadplegen van jongeren, terwijl veel jongeren niet bereikt worden.

Op sommige punten onderscheiden de enquêteresultaten in Lansingerland zich van trends uit eerder onderzoek:

- Ongeveer een derde van jongeren in Nederland heeft een kleine baan, in de enquête is dat meer dan de helft.
- In dit onderzoek komt vrijwillige inzet in verzorging en verpleging, en in kerken en levensbeschouwelijke organisaties minder vaak voor dan uit landelijk onderzoek blijkt.

Wat niet in de enquête is gevraagd, maar een thema kan zijn voor het vervolgonderzoek in Lansingerland is: hoe komen jongeren ertoe om zich vrijwillig in te zetten? Uit eerder onderzoek blijkt dat de meerderheid van vrijwilligers is gevraagd om vrijwilligerswerk te doen en met name gevraagd door bekenden, vooral vrienden en kennissen. Dat blijkt voor de meeste vrijwilligers de meer gangbare en effectieve manier.

¹ Zie o.a. Landelijke Jeugdmonitor (Rapportage tweede kwartaal, CBS, 2010), Wie doet vrijwilligerswerk? (Sociaaleconomische trends, CBS, april 2015), Feiten en cijfers Vrijwillige Inzet (Movisie, mei 2015), Feiten en cijfers Jeugd en Meedoen (Movisie, mei 2014), De staat van jeugdparticipatie in Nederland vanuit het perspectief van gemeenten. Quicksan onder 175 gemeenten. (Verwey-Jonker Instituut en Stichting Alexander, 2010), I'm West: De stem van jongeren in de gebiedsagenda's van Amsterdam West (Stichting Alexander, 2016), Diemen Dialogen: De stem van jeugdigen en ouders in het jeugdbeleid van Diemen (Stichting Alexander, 2017)

4.3 Doelgroepen en thema's voor verdiepend onderzoek

Op basis van de conclusies uit de enquête, doen we hieronder een voorstel voor doelgroepen en thema's voor vervolgonderzoek via straatinterviews en panelinterviews. Dit voorstel wordt nog besproken met jongeren om te bepalen op welke thema's en vragen de nadruk moet liggen.

Focus op leeftijd in het vervolgonderzoek

Het gemeentelijke jeugdbeleid, en specifiek het beleid voor jeugdparticipatie, richt zich op inwoners in de leeftijd 12-18 jaar. Dit is de leeftijdsgroep op wie het vervolgonderzoek zich richt.

Extra focus op jongeren in Bleiswijk in het vervolgonderzoek

Het vervolgonderzoek richt zich op jongeren uit alle drie woonkernen in Lansingerland. Jongeren uit Bleiswijk zijn in de enquête echter ondervertegenwoordigd. Daarom geven we in het vervolgonderzoek extra aandacht aan jongeren uit deze woonkern.

Thema's en vragen voor vervolgonderzoek:

Thema	Vragen	
Leefomgeving	Ben je tevreden over jouw buurt? Waarom wel/niet? Wat zou er volgens jou anders of beter kunnen? Hoe?	
	Hoe gaan mensen met elkaar om in jouw buurt? Wat vind je daarvan?	
	Wat zou er volgens jou anders of beter kunnen? Hoe?	
	Is de buurt waarin jij woont schoon en netjes? Waarom wel/niet? Wat zou er volgens anders of beter kunnen? Hoe?	
	Kan je gezond en veilig leven hier? Waar merk je dat aan? Wat zou er volgens jou anders of beter kunnen? Hoe?	
Vrije Tijd, Sport en Buiten Chillen	Wat doe je in je vrije tijd?	Wat is er nog meer voor je te doen hier? Ben je daar tevreden over? Mis je iets? Wat mis je? Waarom?
		Wat zou er volgens jou anders of beter kunnen? Hoe?
	Sport je wel eens? Wat voor sport? Hoe vaak doe je dat? Waar?	Ben je daar tevreden over, of mis je mogelijkheden? Wat mis je dan? Mis je plekken om te sporten? Wat voor plekken?
		Mogelijkheden om te sporten: Wat zou er volgens jou anders of beter kunnen? Hoe?
	Ontmoet je je vrienden wel eens buiten (op straat, plein)?	Hoe vaak doe je dat? Waar? Wat doe je dan?
		Krijg je daar reacties op van de omgeving/buurtbewoners? Hoe reageren ze daarop?
		Word je wel eens weggestuurd? Door wie? Hoe gaat dat dan? Waarom gebeurt dat? Wat vind je daarvan?
		Wat zou er volgens jou anders of beter kunnen? Hoe?
Verenigingen	Er zijn verschillende verenigingen in Lansingerland: weet je wat er allemaal al is? Ben je zelf lid van een vereniging? Wat voor vereniging is dat?	
	Zijn er verenigingen die je mist hier? Waarom mis je die? Zou je lid worden als die er zou zijn? Waarom wel/niet?	

Actief meedoen	Organiseer je zelf (samen met anderen) wel eens activiteiten? Waarom wel/niet?	Zo ja, wat voor activiteiten zijn dat?
		Hoe vind je het om zelf een activiteit (mee) te organiseren?
		Hoe komt het dat je dat bent gaan doen? Ben je gevraagd?
	Zou je zelf wel eens iets willen (mee)organiseren? Waarom wel / niet?	Zo ja, wat voor activiteiten zou je willen (mee)organiseren? Waarom juist die?
		Wat/wie zou je daarbij kunnen helpen? Hoe?
	Wat is een goede manier om jongeren te betrekken om activiteiten te organiseren? Of om mee te helpen? Waarom werkt dat volgens jou?	
Interesses en politiek	Welke onderwerpen interesseren jou? Wat houdt je bezig? Op welke manier houdt je je bezig met die onderwerpen?	
	Zijn er onderwerpen waarover je je zorgen maakt? Welke? Waarom maak je je daarover zorgen?	
	Zijn er onderwerpen waarvoor niet genoeg aandacht is, vind je? Waarom vind je dat?	
	Weinig jongeren zijn geïnteresseerd in de politiek: hoe is dat voor jou? Geldt dat voor alles waarmee de politiek of de gemeente zich bezig houdt?	
	Denk je dat het mogelijk is om jongeren meer te interesseren voor politiek of het beleid van de gemeente? Hoe dan?	
Inspraak / mening geven	Vind je het belangrijk dat jongeren hun mening geven over zaken die ze aangaan?	
	Vragen mensen jou wel eens om je mening? Wie doet dat? Waarover? Hoe vind je dat?	
	Over welke onderwerpen moet dat gaan? Waarom zijn dat belangrijke onderwerpen? Wie zou dat met jongeren moeten bespreken?	
	Op welke manier zou jij het liefst om je mening gevraagd worden, willen meedenken?	
	Waarop moeten we letten wanneer we jongeren om hun mening vragen? Waarom is dat belangrijk?	

Bijlage: Enquête

Jong en Actief in Lansingerland
Enquête Participatie van Jongeren in Lansingerland
Ben je jong en wil je verandering in Lansingerland? Geef dan nu je mening. Door deze vragenlijst in te vullen, laten jongeren de gemeente Lansingerland weten wat ze leuk, interessant of belangrijk vinden. Maar ook: wat jongeren willen dat er verandert in Lansingerland. De gemeente weet dan wat er nodig is om ervoor te zorgen jongeren kunnen doen wat zij leuk, interessant of belangrijk vinden. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 10 minuten. Jouw antwoorden gaan direct naar onderzoekers van Stichting Alexander (www.st-alexander.nl). Zij schrijven een rapport dat in juli 2017 op de website van de gemeente staat. In het rapport staan geen namen, zodat je anoniem blijft. Dank je voor je tijd, en veel succes bij het invullen!

A. Informatie over mij

1. Ik ben een:

- ☐ Jongen
- ☐ Meisje

2. Mijn leeftijd is...

3. Ik woon in:

- ☐ Berkel en Rodenrijs
- ☐ Bleswijk
- ☐ Bergschenhoek

4. Ik volg de volgende opleiding:

- ☐ VMBO
- ☐ MAVO
- ☐ HAVO
- ☐ VWO
- ☐ MBO
- ☐ HBO
- ☐ Universiteit
- ☐ Geen

5. Ik heb op dit moment een (bij)baan:

- ☐ Ja
- ☐ Nee

6. Ik loop op dit moment stage:

- ☐ Ja
- ☐ Nee

B. Ik en mijn vrije tijd

7. Wat doe je nu al in je vrije tijd?

Je mag meerdere antwoorden aankruisen.

- ☐ Sporten
- ☐ Winkelen
- ☐ Uitgaan (in Lansingerland)
- ☐ Uitgaan (buiten Lansingerland)
- ☐ Concerten bezoeken
- ☐ Theater bezoeken
- ☐ Chillen (binnen)
- ☐ Chillen (buiten)
- ☐ Gamen
- ☐ Social Media
- ☐ Netflixen
- ☐ Muziek luisteren
- ☐ bezig zijn met een hobby
- ☐ Samen met vrienden iets leuks gaan doen
- ☐ Samen met familie iets leuks gaan doen
- ☐ Activiteiten op school (buiten de lessen)
- ☐ Activiteiten van het jongeren centrum
- ☐ Activiteiten voorvan Kerk of Moskee
- ☐ Activiteiten in je eigen buurt of woonplaats (zoals straatfeesten, discussies, schoonmaakacties)

8. Ben je lid van een vereniging of organisatie?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

B. Ik en mijn vrije tijd

9. Van wat voor vereniging of organisatie ben je lid?

- ☐ Sportvereniging
- ☐ Hobbyvereniging (muziek, dans, toneel)
- ☐ Scouting
- ☐ Religieuze jongerenvereniging (bv. Kerk of moskee)
- ☐ Studentenvereniging
- ☐ Geen enkele
- ☐ Andere vereniging of organisatie, namelijk:

10. Wat zou je in je vrije tijd nog meer willen doen?

11. Aan welke activiteiten doe je wel eens mee?

Je mag meer antwoorden aankruisen.

- ☐ Helpen bij activiteiten op school (buiten de lessen)
- ☐ Helpen bij activiteiten van het jongerencentrum
- ☐ Helpen bij activiteiten voor / van Kerk of Moskee
- ☐ Helpen bij activiteiten in je eigen buurt of woonplaats (zoals straatfeesten, discussies, schoonmaakacties)
- ☐ Goede doelen-actie (geld inzamelen / sponsorloop)
- ☐ Trainen of coachen van jongeren
- ☐ Huiswerkbegeleiding geven aan andere jongeren
- ☐ Verzorgen van mensen die niet (goed) voor zichzelf kunnen zorgen
- ☐ Schoolkrant/webste (bv. schrijven, interviewen, foto's maken)
- ☐ Schoolraad / leerlingenraad (meespreken)
- ☐ Jeugdraad / jeugdpanel / jeugddebat
- ☐ Geen enkele
- ☐ Andere activiteiten of vrijwilligerswerk, namelijk:

C. Wat ik interessante onderwerpen vind

12. Welke onderwerpen vind jij belangrijk?

Je mag meerdere antwoorden aan kruisen.

Dichtbij

- ☐ Mijn buurt
- ☐ Mijn woonplaats
- ☐ Carrière
- ☐ Werk en stages
- ☐ Verkeer
- ☐ Veiligheid
- ☐ Politiek in Lansingerland
- ☐ Geen enkele
- ☐ Iets anders, namelijk:

13. Welke onderwerpen vind jij belangrijk?

Je mag meerdere antwoorden aan kruisen.

Verder weg

- ☐ Nederlandse politiek
- ☐ Integratie
- ☐ Normen en waarden
- ☐ Criminaliteit en vandalisme
- ☐ Armoede
- ☐ Vluchtelingen
- ☐ Natuur en Milieu
- ☐ Oorlog en geweld
- ☐ Terrorisme
- ☐ Geen enkele
- ☐ Iets anders, namelijk:

Hier staan een aantal uitspraken. Met jouw antwoorden kunnen we ontdekken hoe jongeren tegen hun omgeving, vrienden en volwassenen aankijken.

Kruis voor elke uitspraak 1 antwoord aan.

14. Ik en mijn omgeving

	Mee eens	Beide eens/ beetje oneens	Oneens
Ik heb genoeg contact met vrienden	☐	☐	☐
Volwassenen kijken vooral negatief naar jongeren	☐	☐	☐
Chillen en hangen horen ook bij jong zijn	☐	☐	☐
Hangjongeren zijn echt een probleem in mijn buurt	☐	☐	☐
Ik heb goed contact met mensen in mijn buurt	☐	☐	☐
Ik voel mij buitengesloten door andere jongeren	☐	☐	☐
Ik merk dat mijn ouders/verzorger naar mij luisteren	☐	☐	☐
Ik heb vrienden bij wie ik terecht kan als dat nodig is	☐	☐	☐
Ik voel mij niet gesteund door volwassenen	☐	☐	☐
Ik voel mij thuis op school	☐	☐	☐
Ik voel mij door de leraren op mijn school serieus genomen	☐	☐	☐
Volwassenen zijn vaak niet geïnteresseerd in wat jongeren denken en vinden	☐	☐	☐
Voor mij is er niet genoeg te doen in Lansingerland	☐	☐	☐
Er zijn genoeg plekken waar ik met mijn vragen en problemen terecht kan	☐	☐	☐
Er zijn niet genoeg mogelijkheden voor stages	☐	☐	☐
Er zijn genoeg mogelijkheden voor werk of bijbaantjes	☐	☐	☐

E. Heeft het zin om je mening te geven?

Kruis voor elke uitspraak 1 antwoord aan.

15. Heeft het zin om je mening te geven?

	Mee eens	Weet ik niet	Oneens	Dit geldt niet voor mij
Volwassenen weten vaak niet wat jongeren interesseert	☐	☐	☐	☐
Volwassenen kijken vaak naar jongeren als personen die allemaal anders zijn	☐	☐	☐	☐
Volwassenen nemen jongeren niet helemaal serieus	☐	☐	☐	☐
Ik vind het terecht dat jongeren hun mening geven over zaken die ze belangrijk vinden	☐	☐	☐	☐
Mijn school vraagt wel eens wat jongeren belangrijk vinden	☐	☐	☐	☐
Mijn vereniging vraagt wel eens wat jongeren belangrijk vinden	☐	☐	☐	☐
De gemeente vraagt wel eens wat jongeren belangrijk vinden	☐	☐	☐	☐
Op mijn stageplek vragen ze wel eens wat jongeren belangrijk vinden	☐	☐	☐	☐

